

El cine es considera una ferramenta preventiva eficaç davant de les conductes psicosocials de risc, com el consum de drogues. Per això, des de la UPCCA del PMD, el CENDOC Emilio Bogani i la FAD s'ha elaborat la Guia "Toca Cine", en la qual es plantegen activitats per a realitzar al voltant del visionat d'una pel·lícula. El DVD es podrà sol·licitar en préstec al Centre de

Documentació CENDOC Dr. Emilio Bogani www.cendoebogani.org

Amb motiu de la celebració del Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona, s'ha preparat un ESPECIAL "TOCA CINE" perquè pugueu treballar per mitjà del debat i la reflexió esta problemàtica.

CURTMETRATGES PER LA IGUALTAT

El DVD està format per quatre treballs audiovisuals seleccionats en la VI Edició del Concurs de "Curtmetratges per la Igualtat". Els quatre curtmetratges arrepleguen alguna de les problemàtiques relacionades amb la discriminació de la dona i la seua lluita per la igualtat.

ORGANITZA: Associació per la Coeducació

PATROCINA:

GENERALITAT VALENCIANA, Conselleria de Justícia i Benestar Social, IVAC, Audiovisual valencià

Dels quatre curtmetratges que consta el DVD s'han seleccionat dos: LIBRE DIRECTO i PORNOBRUJAS, en els quals es mostren dos formes diferents de violència de gènere com són el maltractament psicològic i l'abús sexual.

El DVD el podeu sol·licitar en préstec al Centre de Documentació CENDOC Dr. Emilio Bogani o en: cortosigualdad@gmail.com

CURTMETRATGE: LIBRE DIRECTO

FITXA TÈCNICA

TÍTOL: LIBRE DIRECTO

DIRECCIÓ: Bernabé Rico

ANY: 2012

DURACIÓ: 13 minuts

RECOMANAT: A partir de 12 anys

REPARTIMENT: Petra Martínez, Ramón Barea, José Antonio Izaguirre, Manolo Lama, Arantxa De Sarabia, José Antonio De la Torre

SINOPSI

La vida d'una dona major casada des de fa anys, i immersa en una vida que no li satisfà canvia per complet quan és triada per una entitat bancària per a xutar un baló des de mig camp i intentar fer un gol.

TEMES QUE ES TRACTEN EN EL CURTMETRATGE

L'emancipació de les dones, l'autoafirmació, el maltractament psicològic: humiliació, indiferència, menyspreu.

Proposta d'Activitats

Activitat prèvia a la projecció

Abans de veure el curtmetratge és convenient saber què és la violència de gènere i els diferents tipus de violència de gènere que hi ha. Per això, s'ha elaborat un document (**ANNEX**) amb la definició i els distints tipus de violència de gènere que hi ha, repartirem al grup este document perquè el lligin i reflexionen sobre el que veuran, transcorreguts cinc minuts es projectarà el curtmetratge.

Activitat posterior a la projecció

Indicacions

Hem de ser conscients de la susceptibilitat, l'anonimat i la privacitat (poden haver-hi persones en el grup que tinguen experiències en el seu entorn familiar). Deixeu clar que han de sentir-se lliures per a expressar només el que vulguen.

Activitat: Reflexiona i debat

Objectius:

- ✓ Adquirir consciència que la violència de gènere és una de les formes de violència més comuna i més desconegudes.
- ✓ Promoure l'empatia i l'autoestima per a prendre partit contra la violència de gènere.

Tècniques utilitzades:

- ✓ Debat.
- ✓ Reflexió Silenciosa.

Materials:

- ✓ En el material audiovisual de la FAD "**Banco de Herramientas**" podem trobar tècniques per a la participació activa.
- ✓ Document annex.

Desenvolupament:

FASE 1 - En el curtmetratge podem veure tres escenes que són claus per a entendre què és la violència de gènere (en este cas, la violència psicològica) i com es du a terme. En esta primera fase de l'activitat es debatrà cada escena amb la finalitat d'arreglar i analitzar totes les idees i opinions que hi sorgisquen.

Abans de començar a analitzar les escenes, formularem dos preguntes:

- ✓ El que acabem de veure, creieu que es pot considerar violència de gènere?, per què?
- ✓ Quin tipus de violència de gènere és?

Primera escena

- Paco (cria): "Adela, què passa amb eixa p.... truita, fotre, a vore si he d'anar jo a fer-la".
- Adela (contesta amb ràbia continguda): "En cinc minuts".

Iniciarem el debat centrant l'atenció del grup en els diferents tons de veu de Paco i Adela i en el llenguatge groller que utilitza Paco. Després d'este apunt, podem preguntar:

- ✓ Els crits moltes vegades s'utilitzen per a intimidar l'altra persona. Creieu que Paco vol intimidar la seua dona, o simplement és un maleducat?
- ✓ Adela se sent intimidada?, poseu-vos en el lloc d'Adela. Quina seria la vostra reacció?
- ✓ Quan Paco li diu a la seua dona: "a vore si he d'anar jo a fer-la", li està insinuant que és una inútil?

Segona escena

- Adela: "Vaig un momentet al banc".
- Paco: "... a gastar, com es nota que tu no has de guanyar els diners".
- Adela: "no vaig a traure diners, vaig a ingressar això del garatge".
- Paco: "Bé, però no tardes, que ja saps que hui he de dinar prompte".

Iniciarem el debat comentant l'actitud de Paco (no ha mirat en cap moment la seua dona i li ha parlat sense deixar de mirar el periòdic), després d'este apunt, podem preguntar:

- ✓ Quan Paco li diu a Adela que ella no ha de guanyar els diners, què és el que li està insinuant?
- ✓ Podem considerar que Paco està humiliant Adela?
- ✓ Per què mostra eixa actitud d'indiferència cap a la seua dona?

Tercera escena

- Paco: "Per a una vegada que et dic que he de dinar prompte per a anar-me'n a treballar.... Tu tot el dia distreta, com sempre. Però és que jo no pinte res en esta casa?, és que em prens per un no res?...Fotre!!!!... on botons t'has ficat?"
- Adela: "M'he trobat amb la meua cosina al banc, amb Núria, que fa segles que no la veig".

Iniciarem el debat parlant de l'actitud dominant de Paco i dels sentiments de culpa i d'inferioritat que li produïxen a Adela els retrets del seu marit. Després d'este apunt, podem preguntar:

- ✓ Per què li recorda en tot moment la seua autoritat sobre ella? ("he de dinar", "on botons t'has ficat?")
- ✓ Per què la humilia dient-li que ella sempre està distreta?, li està insinuant que no fa res?
- ✓ Adela preferix mentir-li abans que contar-li el que li ha passat en el banc (encara que siga una bona notícia), creieu que Adela té por que Paco es riga d'ella i la ridiculitze?

FASE 2 - En esta segona fase de l'activitat buscarem possibles solucions a la violència de gènere. Dividirem al grup en equips de cinc persones, es triarà una o un dels seus membres com a portaveu del grup, que hauran de respondre les qüestions següents:

- ✓ Com penseu que es pot parar la violència de gènere?
- ✓ Coneixeu la legislació actual sobre violència de gènere?
- ✓ Què penseu sobre les "ordes d'allunyament"?
- ✓ Què podrien o haurien de fer:
 - Les autoritats?
 - Les persones afectades?
 - La família?
 - Les amistats?
 - El veïnat?

Cada equip redactarà un document amb les seues propostes, la persona portaveu s'encarregarà d'exposar-les a la resta.

CURTMETRATGE: PORNOBRUJAS

FITXA TÈCNICA

TÍTOL: PORNOBRUJAS

DIRECCIÓ: Juan Gautier

ANY: 2012

DURACIÓ: 20 minuts

RECOMANAT: A partir de 14 anys

REPARTIMENT: Olaya Martín, Paloma Alma, Marta Larralde, Patricia Delgado, Pepe Lorente, Víctor Sevilla, Joan Marí Mayans i Xavier Urrujolegui

SINOPSI

Andrea, Paula, Ivy i Ana acaben de tocar en un xicotet festival per la zona del Mediterrani. La família de Paula té un apartament prop. Per a estalviar-se l'hotel, decidixen passar la nit allí.

TEMES QUE ES TRACTEN EN EL CURTMETRATGE

L'abús sexual com a part de la violència de gènere, diferents postures davant de la denúncia per agressions, la discriminació en les dones adolescents.

Proposta d'Activitats

Activitat prèvia a la projecció

Abans de veure el curtmetratge és convenient saber què és la violència de gènere i els diferents tipus de violència de gènere que hi ha. Per a això, s'ha elaborat un document (ANNEX) amb la definició i els diversos tipus de violència de gènere que hi ha. Repartirem al grup este document perquè el lligin i reflexionen sobre el que voran, transcorreguts cinc minuts es projectarà el curtmetratge.

Activitat posterior a la projecció

Indicacions

Hem de ser conscients de la susceptibilitat, l'anonimat i la privacitat (poden haver-hi persones en el grup que tinguen experiències al seu entorn familiar). Deixeu clar que han de sentir-se lliures per a expressar només el que vulguen.

Activitat: Quan dic "no", vull dir "no"

Objectius:

- ✓ Adquirir consciència que la violència de gènere és una de les formes de violència més comuna i més desconegudes.
- ✓ Promoure l'empatia i l'autoestima per a prendre partit contra la violència de gènere.

Tècniques utilitzades:

- ✓ Debat.
- ✓ Reflexió Silenciosa.

Materials:

- ✓ En el material audiovisual de la FAD "**Banco de Herramientas**", podem trobar tècniques per a la participació activa.
- ✓ Document annex.

Desenvolupament:

FASE 1 - L'activitat començarà recordant la primera escena del curtmetratge. En esta escena Andrea recorda el que ha succeït durant el concert: "**s'ha quedat en blanc quan havia de fer un "solo" amb la guitarra**" i també recorda el motiu: "**tot allò que creia oblidat va reaparèixer. De vegades, una pedra de la carretera bota contra el vidre. Unes vegades no passa res. Altres, el vidre es**

trenca. La pedra degué pegar en un mal lloc i fer-hi mal. La ferida d'una lluita que s'ha de superar".

Esta escena és molt important perquè ens fa veure que les agressions sexuals són experiències molt traumàtiques que sempre deixen marca, no s'obliden.

FASE 2 - Iniciarem el debat fent les preguntes següents:

- ✓ El fet de pertànyer a una banda "*punk-rock*" i que el grup s'anomena "Pornobrujas", creieu que va poder influir en el que ocorre? per què?
- ✓ El consum d'alcohol i altres drogues, podia haver sigut el desencadenant de tanta agressivitat?
- ✓ Quan una dona diu les paraules: "no", "deixa'm", "no em toques", "no vull": què està volent dir? per a vosaltres, què significa "no acceptar un no per resposta"?
- ✓ Davant dels fets ocorreguts veiem dos postures diferents:
 - Ivy vol cridar la policia i denunciar allò que els ha ocorregut, pensa que serà dur però és el que cal fer.
 - Ana preferix prendre's la justícia per la seua mà i donar-los una pallissa, pensa que la policia passarà d'elles i ells acabaran deslliurant-se.

Raoneu les dos postures exposades.

FASE 3 – En esta tercera fase de l'activitat buscarem possibles solucions a la violència de gènere. Dividirem al grup en equips de cinc persones, es triarà una o un dels seus membres com a portaveu del grup, que hauran de respondre les qüestions següents:

- ✓ Com penseu que es pot parar la violència de gènere?
- ✓ Coneixeu la legislació actual sobre violència de gènere?
- ✓ Què penseu sobre les "ordes d'allunyament" ?
- ✓ Què podrien o haurien de fer:
 - Les autoritats?
 - Les persones afectades?
 - La família?
 - Les amistats?
 - El veïnat?

Cada equip redactarà un document amb les seues propostes. La persona portaveu s'encarregarà d'exposar-les a la resta.

ANNEX

La violència de gènere és qualsevol acte per mitjà del qual es discrimina, ignora, sotmet i subordina altres persones en els diferents aspectes de la seua existència, que afecta la seua llibertat, dignitat, seguretat, intimitat i integritat moral i/o física, i que té com resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per a l'altra/e.

Tipus de violència

Física - La violència física és aquella que pot ser percebuda objectivament per altres. És la que més habitualment deixa empremtes externes. Es referix a espentes, mossos, puntellons, punyades..., causats amb les mans o amb algun objecte o arma.

Psicològica - La violència psíquica suposa amenaces, insults, humiliacions, menyspreu cap a la pròpia dona, que desvaloren el seu treball, les seues opinions... Implica una manipulació en què inclús la indiferència o el silenci provoquen a la dona sentiments de culpa i indefensió, amb un increment del control i la dominació de l'agressor sobre la víctima, que és l'objectiu últim de la violència de gènere. Dins d'esta categoria es podrien incloure altres tipus de violència: es tractaria de la violència "econòmica", en la qual l'agressor fa el que es puga per controlar l'accés de la víctima als diners, tant per impedir-li treballar de forma remunerada, com per obligar-la a entregar-li els seus ingressos, per a fer-ne ell un ús exclusiu. També és habitual la violència "social", en la qual l'agressor limita els contactes socials i familiars de la seua parella, de manera que l'aïlla del seu entorn.

Sexual - "S'exercix per mitjà de pressions físiques o psíquiques que pretenen imposar una relació sexual no desitjada per mitjà de coacció, intimidació o indefensió". Encara que podria incloure's dins del terme de violència física, es distingix d'aquella en què l'objecte és la llibertat sexual de la dona, no tant la seua integritat física. Fins no fa molt, la legislació i els jutges no consideraven este tipus d'agressions com a tals, si es produïen dins del matrimoni.

**Unitat de Prevenció Comunitària en Conductes Addictives (UPCCA)
Pla Municipal de Drogodependències (PMD). Ajuntament de València
Fundación de Ayuda contra la Drogadicción (FAD)
CENDOC Dr. Emilio Bogani**

c/ Amadeu de Savoia, 11. Planta Baixa, Pati D.

46010 - València

Tel. 96 208 20 29

Fax 96 398 18 08

www.valencia.es/pmd

www.tutoriasenred.com

www.cendocbogani.org

